

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/92/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220201257
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Frimmelová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1220201257.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Eren a JUDr. Zuzany Kučerovej v právnej veci žalobkyne: Ľ. B., M.. XX.XX.XXXX, Q. Š. X, Q., zast. advokátskou kanceláriou Právne centrum, s.r.o., IČO: 36 698 873, so sídlom Mýtna 42, Bratislava, proti žalovanému: I.. T. A., M.. XX.XX.XXXX, Q. Š. X, Q., zast. advokátskou kanceláriou JUDr. Dušan Pohovej & partners, s.r.o., IČO: 36 863 904, so sídlom Námestie Slobody 10, Bratislava, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 17. júna 2020, č.k. 10C/21/2020-125, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému **p r i z n á v a** proti žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie pre prekážku skôr začatého konania a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenou na súd dňa 06.03.2020 domáha vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode manželstva a žalovaný na základe potvrdenia preukazujúceho, že dňa 05.03.2020 bol na Okresnom súde Bratislava III prijatý návrh na začatie konania s totožnými účastníkmi a predmetom konania ako v prejednávanej veci, doručil súdu podanie, žiadajúc zastaviť konanie začaté na návrh žalobkyne z dôvodu skôr začatého konania na Okresnom súde Bratislava III so sp. zn. 12C/20/2020.

2. Vec posúdil právne podľa ust. § 156 a § 159 C.s.p. a dospel k záveru, že je potrebné konanie zastaviť. V danom prípade mal za preukázané, že v právnej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12C/20/2020 sa dňa 05.03.2020 začalo konanie iniciované I.. T. A. (F. A. B. F. U. Ž.) proti Ľ. B. (F. A. B. F. U. Ž.), v ktorom sa žalobca na tom istom skutkovom základe domáha vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode manželstva. Vyhodnotil, že skoršie začatie konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode manželstva, vedeného na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12C/20/2020, bráni prejednaniu žaloby žalobkyne v predmetnej právnej veci, keďže v zmysle ust. §159 C.s.p. je daná prekážka skôr začatého konania. Preto konanie zastavil. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p., a keďže žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, nepriznal mu ju.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa včas odvolanie z dôvodov podľa ust. 365 ods. 1 písm. a), d), h) C.s.p., navrhujúc zrušiť napadnuté uznesenie, pokračovať v doterajšom konaní (vedenom na Okresnom súde Bratislava II sp. zn. 10C/21/2020) v zmysle jej žaloby podanej dňa 06.03.2020. Vyjadrila názor, že súd prvej inštancie neskúmal, kedy došlo k doručeniu žaloby, kvôli ktorej konanie zastavil (pravdepodobne žaloby zo strany žalovaného na Okresný súd Bratislava III) a žiadala predmetnú informáciu od právneho zástupcu žalovaného preveriť aj priamo z Okresného súdu Bratislava III z

registra konaní alebo dopytom na daný súd. Mala aj za to, že Okresný súd Bratislava III nie je miestne príslušným súdom.

4. Žalovaný sa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie o zastavení konania, pretože mal za to, že prekážka litispendencie je v prejednávanej veci daná. Záverom dal opätovne do pozornosti, že dňa 05.03.2020 na Okresný súd Bratislava III v rovnakej veci doručil žalobu (o jeden deň skôr ako tak urobila žalobkyňa na Okresnom súde Bratislava II) z čoho vyplýva, že konanie na Okresnom súde Bratislava III začalo skôr, čím je jednoznačné, že je daná prekážka litispendencie, brániaca prejednaniu návrhu žalobkyne na Okresnom súde Bratislava II.

5. Následne žalobkyňa dňa 10.09.2020 doručila súdu podanie, ktorým opravila chyby v písaní a doplnila odôvodnenie odvolania (doručeného súdu dňa 15.07.2020). S poukazom na dôkaz predložený žalovaným v návrhu na zastavenie konania (Potvrdenie o prijatí návrhu na začatie konania dňa 05.03.2020 o 10:36:14 Okresným súdom Bratislava III sp. zn. 12C/20/2020) uviedla, že na predmetnom dôkaze je vymazané číselné označenie súdu a domnievala sa, že niekto takto účelne upravil dané potvrdenie, a to vymazaním číslovky „III“. Takto upravený dôkaz označila za nezákonný, a podľa jej názoru naň súd vôbec prihliadnuť nemal. Mala za to, že súd prvej inštancie rozhodol predčasne, len na základe tvrdenia žalovaného. Záverom poukázala aj na skutočnosť, že v rámci podania žalovaného zo dňa 08.06.2020 (návrhu na zastavenie konania) absentuje plnomocenstvo právneho zástupcu žalovaného, a že žalovaný plnú moc právnenému zástupcovi udelil až dňa 20.08.2020, na základe čoho súd prvej inštancie vôbec nemal prihliadať na predmetné podanie právneho zástupcu žalovaného.

6. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil, pretože je vo výroku vecne správne, a keďže sa stotožnil aj s jeho odôvodnením, poukazuje naň.

7. Podľa ust. § 387 ods. 2 C.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Podľa ust. § 156 C.s.p. konanie sa začína doručením žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu. Podľa ust. § 159 C.s.p. začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

9. Podľa ust. § 161 ods. 1 C.s.p. súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (ust. § 161 ods. 2 C.s.p.). Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na skutočnosť, že pri nesplnení procesných podmienok konania, treba rozlišovať, či ide o nedostatky odstrániteľné, alebo neodstrániteľné. Za neodstrániteľné nedostatky podmienky konania sa považuje nedostatok právomoci súdu, ďalej res iudicata (§ 230 C.s.p.), nedostatok spôsobilosti byť stranou v spore (§ 61 C.s.p.), a tiež litispendencia (§ 159 C.s.p.), čo je aj prípad prejednávanej veci. Neodstrániteľné nedostatky procesnej podmienky spôsobujú, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť, a to podľa ust. § 161 ods. 2 C.s.p., resp. podľa § 159 C.s.p. ako v tomto prípade, keďže ustanovenie § 159 C.s.p. výslovne stanovuje súdu obligatórnu povinnosť neskôr začaté konanie zastaviť v prípade, ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie.

10. Na vysvetlenie problematiky považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že prekážka skôr začatého konania (litispendencia) patrí k negatívnym procesným podmienkam. Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady, slúžiace k tomu, aby mohol súd autoritatívne rozhodnúť vo veci samej. Predstavujú také vlastnosti, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ civilného konania. Kedykoľvek v priebehu konania ak súd zistí nedostatok procesnej podmienky, postupuje v konaní v závislosti od toho, či ide o odstrániteľný, alebo neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, pričom ak zistí, že ide o neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, musí uznesením konanie zastaviť.

Súd existenciu prekážky litispendencie ex officio (z úradnej povinnosti) skúma kedykoľvek v priebehu celého konania. Predmetná prekážka vyjadruje procesnú situáciu, keď o tom istom spore medzi tými istými stranami prebieha na súde iné konanie a totožnosť predmetu konania predstavuje totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja. Ako už bolo uvedené vyššie, litispendencia predstavuje negatívnu procesnú podmienku, a tak jej nedostatok je neodstrániteľný, čo vedie vždy k zastaveniu konania z dôvodu existencie právneho princípu ne bis in idem (nie dvakrát o tom istom).

11. Po oboznámení sa so súdnym spisom a vychádzajúc z jednotlivých dôkazných prostriedkov (doručenie žaloby žalobkyne dňa 06.03.2020 na Okresný súd Bratislava II sp. zn. 10C/21/2020, potvrdenie o prijatí návrhu na začatie konania dňa 05.03.2020 Okresným súdom Bratislava III sp. zn. 12C/20/2020) je v prvom rade nesporné, že konanie vedené pod sp. zn. 12C/20/2020 na Okresnom súde Bratislava III je z hľadiska strán sporu a predmetu konania (vyporiadanie BSM po rozvode manželstva) totožné s konaním sp. zn. 10C/21/2020 vedenom na Okresnom súde Bratislava II, a zároveň je zrejmé, že začalo dňa 05.03.2020, teda skôr ako konanie sp. zn. 10C/21/2020, ktoré začalo dňa 06.03.2020. V konkrétnom prípade s poukazom na tieto zistené a aj preukázané skutočnosti považuje aj odvolací súd za nepochybné, že v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 10C/21/2020, začatom na návrh žalobkyne, nebolo možné pokračovať, a to z dôvodu už skôr začatého konania pred Okresným súdom Bratislava III, iniciovaného na návrh Ing. Jána Trnku (v tomto konaní v postavení žalovaného). Ak potom súd prvej inštancie vyhodnotil, že boli naplnené predpoklady pre zastavenie konania podľa ust. § 159 C.s.p. z dôvodu prekážky skôr začatej veci (litispendencie), ktorými sú totožnosť strán sporu, uplatneného nároku, skutkového základu, posúdil vec po právnej stránke správne, a ak neskôr začaté konanie zastavil, je aj jeho rozhodnutie správne a odvolacia námietka žalobkyne (že súd prvej inštancie neskúmal, kedy došlo k doručeniu žaloby, kvôli ktorej konanie zastavil) nie je spôsobilá privodiť zmenu, alebo zrušenie napadnutého uznesenia. Odvolací súd zdôrazňuje, že z Potvrdenia o prijatí návrhu na začatie konania dňa 05.03.2020, vydaného Okresným súdom Bratislava III, je nepochybné, že konanie sp. zn. 12C/20/2020 začalo už dňa 05.03.2020 a týmto okamihom došlo vo vzťahu k iným konaniam s rovnakým predmetom a stranami konania (teda aj vo vzťahu ku konaniu sp. zn. 10C/21/2020) došlo k založeniu prekážky skôr začatého konania (litispendencie).

12. Keďže ust. § 365 ods. 3 C.s.p. stanovuje, že odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania, odvolací súd na doplnenie dôvodov odvolania zo strany žalobkyne po uplynutí lehoty na podanie odvolania (až dňa 10.09.2020) neprihliadol. Napriek tomu považuje za potrebné k tvrdeniu žalobkyne v doplnení odvolania, že na Potvrdení Okresného súdu Bratislava III o prijatí návrhu na začatie konania dňa 05.03.2020 došlo k účelnej úprave číselného označenia súdu, uviesť, že z úradnej činnosti je mu známe, že presne takéto potvrdenia Okresný súd Bratislava III vydáva, teda bez označenia „III“ a absencia tohto čísla v žiadnom prípade neznamená manipuláciu, či nejaký zásah zo strany tretích osôb do potvrdenia. Napokon, z daného potvrdenia je zrejmé, že bolo vydané Okresným súdom Bratislava III, čo vyplýva aj z odtlačku úradnej pečiatky tohto súdu, ktorý sa na ňom nachádza. Ani argumentácia žalobkyne, že súd by nemal prihliadať na podania právneho zástupcu žalovaného pre absenciu jeho plnomocenstva, ktoré bolo v konaní doložené až 20.08.2020, nemôže obstať, pretože v prvom rade prekážka litispendencie nie je argument strany, ale je objektívnou skutočnosťou, a to bez ohľadu na to, akým spôsobom ju súd zistí, a zároveň, je súladné s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, že pokiaľ ten, kto vystupoval v civilnom konaní ako zástupca strany bez toho, aby sa preukázal plnomocenstvom, predloží plnomocenstvo dodatočne, je tým uvedený nedostatok zhojený a sú tým schválené aj tie úkony ku ktorým došlo pred podpisom plnomocenstva (R12/1985, obdobne tiež R 58/2003, Najvyšší súd SR, sp. zn. 2 Cdo 249/2004). Navyiac, z vyjadrenia žalobkyne (v postavení žalovanej) k žalobe zo dňa 05.03.2020 vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12C 20/2020 (č.l. 140 a nasl.) vyplýva, že žalovaný je v konaní o vyporiadanie BSM zastúpený práve tým právnym zástupcom, ktorý v tomto konaní, taktiež o vyporiadanie BSM, poukázal na prekážku litispendencie.

13. Možno uzavrieť, že odvolací súd nezistil v procesnom postupe súdu prvej inštancie žiadne pochybenia a ním vydané rozhodnutie vyhodnotil za správne. Preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p.. Žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom

rozsahu, pretože bol v odvolacom konaní plne úspešný. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ust. § 262 ods. 2 C.s.p.).

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).